



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 204/09-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 11. júna 2009 predbežne prerokoval sťažnosť M. K., R., zastúpenej advokátom JUDr. R. S., D., ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 605/2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. K. o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. mája 2009 doručená sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných

slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 605/2004 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla:

„Dňa 15. 11. 2004 bol Okresnému súdu Bratislava I doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: M. K. proti odporcovi: 1. Ministerstvo financií, 2. Národná rada Slovenskej republiky, 3. Slovenská obchodná inšpekcia, 4. Arbitrážna komisia Rady pre reklamu pre nesprávny úradný postup o plnenie 175.000,- Sk...

Odo dňa podania návrhu navrhovateľ zasielal dôkazy preukazujúce jeho tvrdenia, a to dňa 01. 08. 2005, 21. 09. 2005, 17. 10. 2005, 16. 02. 2006, 12. 07. 2006 a návrhy na pristúpenie účastníkov a zmenu návrhu dňa 12. 07. 2006, 18. 07. 2006, 15. 08. 2006, nakoľko v priebehu konania zanikli niektoré orgány, resp. úrady.

Až dňa 09. 02. 2007 súd vykonal úkon, a to uznesením... zastavil konanie voči odporcovi 2/ a 4/, voči ktorému podal navrhovateľ odvolanie dňa 02. 03. 2007. Dňa 13. 4. 2007 odoslal súd spis Krajskému súdu Bratislava. Krajský súd Bratislava rozhodol dňa 31. 03. 2008 uznesením a potvrdil rozsudok OS BA I. Spis vrátil dňa 25. 04. 2008.

Dňa 11. 09. 2008 súd uznesením vyzval navrhovateľa na odstránenie väd návrhu z 10. 07. 2002. Na to navrhovateľ reagoval a podaním doručeným dňa 31. 10. 2008 odstránil vady predmetného návrhu.“

Sťažovateľka podala 16. marca 2009 sťažnosť na prietľahy v napadnutom konaní predsedníčke okresného súdu, ktorá vo svojej odpovedi sp. zn. Spr. 2047/09 zo 16. apríla 2009 konštatovala jej dôvodnosť, a uviedla:

„Dňa 15. 11. 2004 bol Okresnému súdu Bratislava I doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: M. K. proti odporcovi: 1. Ministerstvo financií, 2. Národná rada Slovenskej republiky, 3. Slovenská obchodná inšpekcia, 4. Arbitrážna komisia Rady pre reklamu. Dňa 23. 06. 2005 navrhovateľ doručil žiadosť o pristúpenie účastníkov na strane žalovaných. Dňa 01. 08. 2005 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 16. 09. 2005 úradný záznam o tom, že spis sa má predložiť zákonnému sudcovi v zmysle dodatku č. 7/2005 k rozvrhu práce na rok 2005. Dňa 21. 09. 2005 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 17. 10. 2005 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa

16. 02. 2006 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 12. 07. 2006 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 12. 07. 2006 doručený návrh na pristúpenie ďalšieho účastníka do konania. Dňa 12. 07. 2006 doručené podanie navrhovateľa označené ako zmena rozsudku. Dňa 18. 07. 2006 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 15. 08. 2006 doručené podanie navrhovateľa označené ako zaslanie dôkazov. Dňa 06. 09. 2006 pokyn vyššieho súdneho úradníka na zažurnalizovanie predmetného spisu. Dňa 20. 11. 2006 bol predmetný spis predložený do spisovej kancelárie 25 C z dôvodu prerozdeľovania spisov. Dňa 09. 02. 2007 súd uznesením č. k. 14C 605/2004-269 konanie voči odporcovi v 2. rade zastavil, konanie voči odporcovi v 4. rade zastavil a rozhodol, že odporca v 2. rade a odporca v 4. rade nemajú právo na náhradu trov konania. Dňa 02. 03. 2007 doručené odvolanie navrhovateľa. Dňa 02. 03. 2007 doručené podanie navrhovateľa. Dňa 14. 03. 2007 pokyn vyššieho súdneho úradníka na pripojenie doručky, v prípade, že nebolo doručované, opätovne doručiť uznesenie č. k. 14C 605/2004-269 zo dňa 09. 02. 2007 odporcovi v I. rade. Dňa 13. 04. 2007 bol predmetný spis predložený Krajskému súdu v Bratislave. Dňa 16. 04. 2007 pokyn na doručenie odvolania odporcom na vyjadrenie. Dňa 23. 05. 2007 doručené podanie kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky. Dňa 28. 02. 2008 doručené podanie navrhovateľky. Dňa 31. 03. 2008 súd uznesením č. k. 9C0 185/2007-321 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. Dňa 25. 04. 2008 bol predmetný spis vrátený tunajšiemu súdu. Dňa 29. 05. 2008 pokyn na doručenie uznesenia Krajského súdu v Bratislave účastníkom konania. Dňa 09. 07. 2008 pokyn na predloženie predmetného spisu zákonnému sudcovi. Dňa 24. 07. 2008 pokyn zákonného sudcu pre vyššieho súdneho úradníka. Dňa 11. 09. 2008 súd uznesením č. k. 14C 605/2004-328 vyzval navrhovateľa na odstránenie väd podania. Dňa 31. 10. 2008 doručené podanie navrhovateľa. Dňa 03. 10. 2008 doručený návrh na pripustenie ďalšieho účastníka na strane odporcu. Dňa 03. 10. 2008 doručené odvolanie navrhovateľa proti uzneseniu č. k. 14C 605/2004-328 zo dňa 11. 09. 2008. Dňa 17. 03. 2009 súd uznesením č. k. 14C 605/2004-347 konanie voči odporcovi v 2. rade zastavil. Dňa 23. 03. 2009 súd uznesením č. k. 14C 605/2004-349 pripustil do predmetného konania ďalších účastníkov konania. Dňa 26. 03. 2009 pokyn zákonného sudcu.“

Ďalej predsedníčka okresného súdu poukázala na to, že predmetný spis sa od 13. apríla 2007 do 25. apríla 2008 (t. j. viac ako jeden rok) nachádzal na Krajskom súde v Bratislave, ktorý rozhodoval o sťažovateľkinom odvolaní proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania proti odporcom v 2. a 4. rade (prvostupňové uznesenie potvrdil).

V závere sa predsedníčka okresného súdu za vzniknuté objektívne prieťahy v predmetnom konaní sťažovateľke ospravedlnila, oznámila jej, že prijala opatrenia na odstránenie vzniknutého stavu, a prisľúbila, že vec bude priebežne sledovať tak, aby k prieťahom v konaní zo strany okresného súdu už nedochádzalo.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví, že jej základné právo „*na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru*“ (z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka má na mysli čl. 48 ods. 2 ústavy aj čl. 6 ods. 1 dohovoru, pozn.) bolo postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 605/2004 porušené, aby prikázal okresnému súdu konať v jej právnej veci bez zbytočných prieťahov a aby jej priznal finančné zadosťučinenie v sume 15 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

V zmysle čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia

jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľov. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva významnú preventívnu funkciu ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo a jeho účinky stále trvajú, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (m. m. IV. ÚS 225/05, III. ÚS 317/05, II. ÚS 67/06).

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využila možnosť postupu podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“) a podaním doručeným predsedníčke okresného súdu 16. marca 2009 podala sťažnosť na prietahy v označenom konaní. Do uvedeného dátumu sťažovateľka nepreukázala, že by si základné právo, porušenie ktorého namieta pred ústavným súdom, chránila iným spôsobom.

Ústavný súd konštatuje, že využitie právneho prostriedku, na uplatnenie ktorého mala sťažovateľka právo podľa citovaného ustanovenia zákona o súdoch, sa v okolnostiach posudzovanej veci prejavilo ako účinný právny prostriedok nápravy, ktorý mala sťažovateľka k dispozícii a ktorý ešte pred podaním sťažnosti ústavnému súdu aj úspešne využila. Predsedníčka okresného súdu na sťažnosť odpovedala prípisom sp. zn. Spr. 2047/08 zo 16. apríla 2009, v ktorom uznala, že sťažnosť je dôvodná, a ubezpečila sťažovateľku, že konanie v danej veci z hľadiska rešpektovania čl. 48 ods. 2 ústavy bude pravidelne sledovať, tak aby k prietahom v konaní zo strany okresného súdu už nemohlo dochádzať. Bezprostredne po podaní sťažnosti okresný súd uznesením zo 17. marca 2009 zastavil konanie voči odporcovi v 2. rade a uznesením z 23. marca 2009 rozhodol

o pripustení vstupu do konania ďalších účastníkov. Z uvedeného vyplýva, že podaná sťažnosť sa prejavila ako účinný prostriedok nápravy, keď okresný súd začal vo veci konať. Následne po doručení odpovede okresného súdu bola ústavnému súdu 25. mája 2009 doručená sťažnosť, ktorou sťažovateľka namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na prerokovanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu stabilizovanú judikatúru, podľa ktorej je potrebné poskytnúť všeobecnému súdu časový priestor na prijatie opatrení s cieľom nápravy a odstránenia protiprávneho stavu zapríčineného jeho prípadnou nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou (IV. ÚS 78/07).

Po upozornení predsedníčky okresného súdu na prietahy v konaní možno z ďalšieho postupu okresného súdu vyvodit', že predsedníčka okresného súdu na sťažnosť sťažovateľky adekvátne reagovala a prijala v primeranej lehote potrebné opatrenia vo veci.

Ústavný súd v súvislosti so svojimi zisteniami konštatuje, že sťažnosť na prietahy v konaní adresovaná predsedníčke okresného súdu ako účinný prostriedok nápravy namietaného porušovania práv splnila svoj účel, pretože z procesných úkonov okresného súdu vykonaných po jej podaní je zrejmé, že okresný súd v namietanom konaní už koná, t. j. jeho postup v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu plynule smeruje k odstráneniu stavu právnej neistoty sťažovateľky.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde po predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia ústavný súd považuje za potrebné poznamenať, že prípadná nečinnosť okresného súdu v ďalšom priebehu označeného konania by mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ ide o čl. 6 ods. 1

dohovoru), čo nevyklučuje, aby sťažovateľka v takomto prípade opätovne podala sťažnosť ústavnému súdu, a to už bez toho, aby musela opäť podať ďalšiu sťažnosť na nečinnosť orgánu štátnej správy súdu.

Z dôvodu odmietnutia sťažnosti sa už ústavný súd ďalšími sťažovateľkou uplatnenými nárokmi nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 11. júna 2009